

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α1

Α: σελ. 54 στη 3^η παράγραφο “ Στο εξωτερικό εμπόριο ... είχε και θετικά στοιχεία ”

Β: σελ 77 στη 3^η παράγραφο “ Ο λαός ... στην Οθωμανική αυτοκρατορία. ”

Γ: σελ. 140 – 141 στη 1^η παράγραφο “ Τον Ιούλιο του 1914 ... γεωργικό κλήρο. ”

ΘΕΜΑ Α2

α. Σωστό

β. Σωστό

γ. Λάθος

δ. Λάθος

ε. Λάθος

ΘΕΜΑ Β1

α. Αντιβενιζελικά κόμματα

- Ραλλικό κόμμα του Δημήτριου Ράλλη

- Εθνικό κόμμα του Κυριακούλη Μαυρομιχάλη

- Το κόμμα του Γεωργίου Θεοτόκη

β. σελ 92 η 1^η παράγραφος “ Ως αντιβενιζελικά θεωρούνταν... ήταν πιο διαλλακτικό ”

ΘΕΜΑ Β2

α. σελ 206 – 207 “ Μέσα σε μια απερίγραπτη φρενίτιδα ... ο Ελευθέριος Βενιζέλος. ”

β. Η πρώτη κυβέρνηση της Κρητικής Πολιτείας εργάστηκε με ζήλο και απέδωσε σε σύντομο χρονικό διάστημα σημαντικό έργο. Τα οικονομικά μέτρα που έλαβε ήταν η κοπή του

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

κρητικού νομίσματος, της κρητικής δραχμής και η ίδρυση της Κρητικής Τράπεζας, όπως αναφέρεται και στο σχολικό βιβλίο στη σελίδα 208.

ΘΕΜΑ Γ1

α. σελ 33 “ Στις μικρότερες ... ίσως το 1835 ” από το σχολικό βιβλίο.

Στο παράθεμα Α αναδεικνύονται ακριβώς οι προσδοκίες του Ελληνικού κράτους από την ανάπτυξη του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας μας. Οι προσδοκίες αυτές αφορούσαν:

- την ανάπτυξη της γεωργίας
- την ανάπτυξη της βιομηχανίας
- μείωση της εισαγωγής ομοειδών με το Ελληνικό κράτος προϊόντων, εξαιτίας της αύξησης της εγχώριας παραγωγής
- διάθεση κεφαλαίου στην προμήθεια νέων προϊόντων.

β. σελ 33 – 35 “ Μέχρι τη δεκαετία... διεθνές δικτύου” από το σχολικό βιβλίο.

Όσον αφορά τον σχολιασμό του πίνακα, έπρεπε να σχολιαστεί η αύξουσα πορεία ανάπτυξης του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας, η οποία είναι σταδιακή κατά την περίοδο 1869 – 1883, καθώς όπως αναφέρει το σχολικό βιβλίο στη σελίδα 34 “συγκινούσε μόνο αμφίβολης αξιοπιστίας κερδοσκόπους”. Το 1885 σημειώνεται μια πρώτη σημαντική αύξηση των χιλιομέτρων του σιδηροδρομικού δικτύου, η οποία εκτινάσσεται από το έτος 1889 έως το 1907 φτάνοντας τα 1372 χιλιόμετρα, καθώς από το 1881 δημιουργήθηκαν οι οικονομικές προϋποθέσεις για την κατασκευή του έργου και ειδικά επί της πρωθυπουργίας του Χαρίλαου Τρικούπη.

γ. σελ 35 “ πραγματικά ... ριζοσπαστικές αλλαγές ” από το σχολικό βιβλίο.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Στο **κείμενο Γ** αποτυπώνεται η διάψευση των προσδοκιών που συνδέθηκαν με την κατασκευή του σιδηροδρομικού δικτύου. Στα προβλήματα – εμπόδια συγκαταλέγονται:

- Η απουσία επαρκών επενδύσεων
- Η απουσία βιομηχανικής ανάπτυξης της χώρας
- Η σύνδεση του σιδηροδρομικού δικτύου με την εξυπηρέτηση των παράκτιων περιοχών.
- Η προχειρότητα στην κατασκευή του δικτύου.

ΘΕΜΑ Δ1

α. σελ 156 – 157 “ Ο παραχωρούμενος κλήρος ... λιπάσματα και ζώα. ” και “ Την αξία του παραχωρούμενου κλήρου ... αγροτική τράπεζα. ”

Στο **κείμενο Α** παρουσιάζονται με λεπτομέρεια οι συνθήκες κάτω από τις οποίες παρέλαβαν οι πρόσφυγες τους κλήρους. Επρόκειτο για το μέγεθος της οικογένειας , ώστε να εξασφαλίζει την επιβίωσή της και για την περιοχή που βρίσκονται οι κλήροι, καθώς η αξία τους αλλάζει με βάση την ποιότητα του εδάφους και την τοποθεσία.

β. σελ 167 – 168, “Για ένα διάστημα ... στην πατρίδα τους. ”

Από το **κείμενο Β** έπρεπε να επισημανθούν τα ποσοστά των αγροτών που ασχολήθηκαν με την κάθε καλλιέργεια.

- 76% στράφηκε στην καλλιέργεια σιταριού και δημητριακών που αποδίδουν πιο γρήγορα .
- στην καπνοκαλλιέργεια που αποτέλεσε κερδοφόρα παραγωγή στράφηκε το 14%
- το 10% στράφηκε σε άλλες καλλιέργειες
- το 5% στράφηκε σε διάφορες αγροτικές ασχολίες και σε συναφή με την γεωργία επαγγέλματα.

Πανελλήνιες 2018

Τετάρτη 13 Ιουνίου

Εξεταζόμενο μάθημα: Ιστορία προσανατολισμού

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Από το **κείμενο Γ** έπρεπε να αναδειχθούν τα μέτρα που λήφθηκαν για την αύξηση καλλιεργήσιμης γης και τη βελτίωση της γεωργικής παραγωγής. Σε αυτά περιλαμβάνονται έργα υποδομής, η απαλλοτρίωση των τσιφλικιών και η αναδιανομή της γης.